

Aan: de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid, mevrouw mr. A. Broekers-Knol

Via: www.internetconsultatie.nl/sekswerk

Betreft: consultatie Stichting kwartiermakers op de Wet Regulering Sekswerk

Over Kwartiermakers a.k.a. Stichting Quartermasters

Kwartiermakers heeft Het Overweeghuis in Groningen opgestart. Het Overweeghuis vangt tijdelijk vrouwen op die in de prostitutie vastlopen. We bieden een plek om tot rust te komen, ondersteunen bij het vinden van een (nieuw) toekomstperspectief en vormen met alle betrokkenen een alternatief netwerk. Het huis is geopend in mei 2019 dankzij ondersteuning van kerken, landelijke en lokale fondsen, donaties en subsidie van gemeente Groningen. Leger des Heils Noord-Nederland is een belangrijke partner voor Het Overweeghuis.

In het verleden hebben we ons bezig gehouden met outreachend werk richting de klanten in de raamprostitutiestraten in Groningen, bewustwordings- en fondswervingscampagnes waaronder SlaafvooreenDag.nl en verbindend netwerken in deze branche op landelijk en lokaal niveau.

Wet Regulering Sekswerk (Wrs)

Als Kwartiermakers zijn wij zijn erg blij dat dit kabinet na tien jaar serieus werk maakt om prostitutie te reguleren.

Als kwartiermakers werken we niet in de prostitutiegebieden zelf, maar geven we vrouwen die in de prostitutie werkten of werken een moment van rust. We zijn veel met vrouwen in gesprek over hun ervaringen. In deze gesprekken zien we hoe uiteenlopend het beleid in verschillende gemeentes is, maar ook hoe weinig er in veel gemeentes geregeld is voor de veiligheid en gezondheid van de vrouwen.

De sociale- en rechtspositie van de vrouwen blijft achter bij andere beroepen.

Vanuit kwartiermakers herkennen we het beeld dat in de inleiding van de **Memorie van Toelichting** wordt geschetst over de prostitutiebranche, namelijk dat het een risicovolle branche is met een bovengemiddeld percentage geweld, uitbuiting en dwang. Dit blijkt ook uit de onderzoeken van onder andere Proud en SOA Aids Nederland.

In het Overweeghuis zien we vrouwen uit Nederland, maar een groep niet in Nederland geboren-vrouwen. Zij hebben vaak te kampen met multiproblematiek. Te denken valt onder andere aan problematiek op gebied van middelengebruik, huisvesting, licht verstandelijke beperkingen, financiële problemen, problemen in de relatiesfeer, schuldproblematiek, het niet of onvoldoende spreken van de Nederlandse taal, gebrek aan opleiding, psychische problemen, herbelevingen en trauma's et cetera.

Opmerkingen Kwartiermakers bij Wet Regulering Sekswerk

1. Vergunning

De vrouwen en mannen die in de prostitutie willen werken moeten een vergunning aanvragen en daarvoor een soort toelatingsgesprek voeren. We vragen ons af waarom de verantwoordelijkheid hiermee op de verkopers wordt gelegd, en helemaal niet bij de sekskopers. Concreet:

- De duur van de vergunning is vrij lang (5 jaar). Ons advies zou zijn om een (half)jaarlijks gesprek te hebben met de persoon die werkzaam in de prostitutie om te horen of er zich veranderingen hebben voorgedaan. Hiermee wordt een soort toetsing gedaan of de situatie nog hetzelfde is als bij aanvang. Uit ervaring weten we dat dit in korte tijd kan veranderen, op het gebied van veiligheid, gezondheid en type werk.
- In artikel 6:2 wordt gesproken over zelfredzaamheid. Het gebruik van de zelfredzaamheidsmatrix die nu wordt gebruikt, is volgens ons niet afdoende. Mensen met

een licht verstandelijke beperking bijvoorbeeld, wordt daarmee niet herkend als verminderd of niet zelfredzaam. Er wordt ook niet op taalvaardigheid getoetst. Ons advies is op hiervoor een eigen instrument samen te stellen die recht doet aan de complexiteit van het vaststellen van zelfredzaamheid. Elementen die hierin moeten worden meegenomen zijn

- inschrijving van de KvK,
  - het spreken van goed Engels of Nederlands,
  - het kunnen bijhouden van een eigen boekhouding, et cetera.
- Indien de aanvrager niet door het vergunningsgesprek komt vanwege sterke vermoedens van onvrijwilligheid, kan de aanvrager dit na een aantal maanden opnieuw proberen. Dit lijkt ons niet wenselijk. Het lijkt ons dan ook belangrijk om in de wetgeving te beschrijven wat er met deze signalen wordt gedaan. Wordt er hulp geboden aan deze persoon? Worden signalen doorgegeven aan de politie?
  - In hoeverre is op de uitvoering van deze vergunningplicht voldoende controle mogelijk? De vergunning/registratie is gekoppeld aan een mobiel nummer. Niet aan een naam of foto. Hoe groot is het risico dat een telefoonnummer en een registratienummer worden doorgegeven aan een andere persoon dan degene die het gesprek heeft gevoerd?
  - Artikel 41 beschrijft dat mensen die zonder vergunning seks verkopen strafbaar zijn. Door mensen in de prostitutie strafbaar te maken, druk je hen enkel verder de anonimiteit in. Het lijkt ons niet verstandig om hier bestuurlijke boetes aan te koppelen. Wel zou men kunnen 'straffen' met bijvoorbeeld verplichte gesprekken over het waarom van de onvergunde prostitutie.
  - Nog belangrijker lijkt het ons, om aan vergunning rechten te koppelen (bijvoorbeeld het kunnen openen van een bankrekening, een verzekering, etc. – rechten die voor elke ZZP-er gelden). Op dit moment is de vergunning alleen gelinkt aan plichten. Dit is belangrijk om de positie van werkers in de prostitutie te versterken.
  - We stellen voor om voor seks voor de webcam en in de pornografie (online prostitutie) dezelfde regels op te stellen als voor de 'offline prostitutie': een vergunningsplicht en een drempelleeftijd van 21 jaar.

2. Leeftijd

- Het verhogen van de leeftijd naar 21 jaar is een positieve ontwikkeling. De hersenen van jonge mensen ontwikkelen zich tot de leeftijd van 25 jaar. Wat ons betreft zou dat ook de leeftijd zijn waarop iemand weloverwogen deze keuzes kan maken. Een verhoging naar 21 jaar juichen we dan ook toe.
- We vinden dan ook dat de leeftijd van de klant naar minimaal 21 jaar moet, om hierin gelijkwaardig om te gaan met de werker en de koper. Dit is nu niet geregeld en kopers moeten op dit moment minimaal 16 jaar zijn.

3. Kopers

- De verantwoordelijkheid van de sekskopers en rol van de klant moet beter meegenomen worden in de wet. Artikel 40 bevat een sanctiebepaling, maar alleen met betrekking tot klanten van onvergunde prostitutie. Er zou iets kunnen opgenomen worden met betrekking tot het kopen van vergunde prostitutie en het melden van misstanden.
- Het wetsvoorstel van Segers met betrekking tot de strafbaarstelling van degene die seksuele handelingen verricht met een prostitu(é)e, terwijl hij of zij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat de prostitu(é)e daartoe is gedwongen of bewogen, en daarmee slachtoffer is van mensenhandel, is nog steeds in behandeling. Dit wetsvoorstel is nog steeds van belang om ook kopers verantwoordelijkheden te geven met betrekking tot een 'schone' legale prostitutiebranche.

4. Exploitanten ed.

- Het lijkt ons wenselijk een verklaring voor goed gedrag verplicht te stellen voor alle betrokkenen in de branche (bijvoorbeeld voor beveiligers bij bordelen, horecapersoneel in clubs ,etc.) en ook een minimale leeftijd aan te houden van 21 jaar voor álle personeel.
- Organiseer een anoniem meldpunt (bijvoorbeeld voor werkers of betrokkenen om veilig te melden bij ongeregelheden).
- Er staat nu verwoord dat seksinrichtingen in het bezit moeten zijn van een actueel bedrijfsplan. Ons inziens moet daarin niet alleen worden meegenomen hoe de veiligheid van de werkers wordt gewaarborgd, maar moet de wet hiervoor expliciet eisen stellen. Het is niet aan de exploitant om te bepalen hoe de veiligheid van werkers gewaarborgd moet worden.
- Er wordt een gedeeltelijk pooierverbod beschreven. Als Kwartiermakers zouden we het liefst een algeheel pooierverbod zien. Nu mag iemand zich uit winstbejag ('Pooierschap') wel bezig houden met legale prostitutie. Hier zouden bepaalde verplichtingen tegenover kunnen worden gezet. Bijvoorbeeld dat deze mensen óf in loondienst moeten zijn, óf ZZP'er - zij zouden belasting moeten afdragen. Met andere woorden: verdien je aan prostitutie, dan moet je daar een boekhouding tegenover hebben staan en belasting afdragen, zo niet: dan geldt artikel 206a Strafrecht.